

ע"ש רבינו הקדוש רבי נתן דוד מפארציווא בן רבי יצחק יעקב מביאלא זצוקלה"ה

ביאלא

עיונים וביאורים ודרכי עבודת ה' למעשה בתורת רבינו הקדוש מפארציווא זיע"א

העולם והאדם - תורה!

שנתנו בו עיניהם - מיד נשרף. ואז יצאה בת קול ואמרה: להחריב את עולמי באתם? וחזרו למערה לעוד י"ב חודש!

מבואר דבר נורא, אשר אלמלא מקרא כתוב- אי אפשר לאומרו, רשב"י היה צריך לשבת במערה לעוד י"ב חודש - בכדי ללמוד ולהבין את מעלת ישראל וגדולת עבודתם - אפילו בדברים גשמיים! ובלי ענין זה - היו יכולים לצאת מהמערה. ורק עניין זה היה חסר להם.

זה החיזוק שצריך לצאת לנו מל"ג בעומר! מעלת וקדושת ישראל. איך לנהוג כבוד זה בזה. לראות בכל יהודי את הטוב. ומאידך, לראות בכל העולם כולו - רק את הדברי תורה, כמו שביארנו לעיל בשם רבינו הקדוש מפארציווא.

בדורינו זכינו לראות דוגמה לאחד שכל מעשיו הם תורה, בעל הדרך אמונה! חוץ מגדלותו האיומה בתורה, כל התורה כולה הייתה פרושה לפניו כשמלה - באופן מבהיל - עם כל הבהירות. ראו עליו, שהכל אצלו זה תורה.

הוא הראה איך אין שום דבר בעולם שאין לו סמך מדברי חז"ל, איך כל הרפואות שבעולם גנוזים בתורה, איך שבלתי אפשרי לראות שום דבר אחר חוץ מתורה.

מסופר שבאחת מהמלחמות מלפני הרבה שנים, שרר פחד גדול בכל המדינה, ואחד מידידיו הקרובים של הגר"ח פגש אותו, ושאלו מהו חושב על המלחמה, ומה יהיה כאן, שזה לא מצב רגיל שיש טנקים ברחובות. והגר"ח שאל אותו - כתגובה, האם טנק מקבל טומאה. ונתכוון כנראה ללמדו שזה השאלה היחידה שיש על מצב כזה - להלכה. האם הטנק מקבל טומאה.

ה' יזכנו לילך בדרכי ישרים ולהידבק בתורה הקדושה, לקבל את התורה בשתי ידיים ולזכות במהרה לביאת מושיען של ישראל - מתוך רחמים וחסדים גמורים במהרה בימינו אמן.

יתברר ויתגלה האור הבהיר של מטרת העולם "ושמו אחד".

הברה בבריאה - מהעולם

"כי אראה שמיד מעשה אצבעתיך ירח וכוכבים אשר כוננתה; מה אנוש כי תזכרנו" (תהלים ח' ד' - ה'). מבאר רבינו (מועדים אות מ"ב) שהתבוננות בעולם הזה לבד - צריכה להביא לדרגה של ההבנה 'מה אנוש'. כיון דליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, וכל מה שיש בעולם יש באדם, ותרי"ג מצות בתורה, ותרי"ג איברים וגידים באדם. גם שישים ריבוא אותיות לתורה, ושישים רבוא נשמות ישראל. נמצא העולם מכוון לאדם, ואדם מכוון לתורה. ואם ח"ו האדם לא מתבונן, אלא הולך כבהמה - ההרגל נעשה טבע לבד. ואז ח"ו מגלה פנים בתורה שלא כהלכה כי העולם והתורה מכוונים לתורה.

'הלכה' - ר"ת: 'הריעו לה' כל הארץ". ואם אינו מרגיש חיות אלוקות בכל אורחותיו - משמע שנהוג שלא כהלכה. ועל כן גם השונה הלכות בכל יום - מובטח לו שהוא בן עולם הבא. היינו, אם אדם מתבונן בכל יום על עשיותיו ועל הנהגת העולם - שהם תמיד יהיו רק בכח קדושת אלוקותו יתברך - זה נקרא 'שונה הלכות'. היינו, 'הריעו לה' כל הארץ'. שכל הארציות מלאה רק בקדושת שמו יתברך. ואז מובטח לו שהוא בן עולם הבא.

עבודת ה' למעשה

בשבוע זה היה הלילא קדישא דרשב"י. הגמרא מספרת שרשב"י ור' אלעזר בנו קנו את כל דרגותיהם מחמת הצער במערה י"ג שנה.

ניגע בנקודה מסוימת. הגמרא (שבת ל"ג ע"ב) מספרת לנו שבאמת רשב"י ובנו היו במערה י"ב שנים. ולאחר מכן, יצאו, וראו אנשים זורעים וחורשים. ומחמת גודל מדרגתם היה להם הקפדה על זה, ואמרו 'מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה!' כל מקום

עמל התורה

"אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם" (ויקרא כו, ג)

רש"י פירש: "אם בחקתי תלכו - יכול זה קיום המצות, כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו, הרי קיום המצות אומר, הא מה אני מקיים 'אם בחקתי תלכו', שתהיו עמלים בתורה"

רבינו הקדוש מפארציווא מפרש על פי החסידות את המושג של עמל התורה.

מה יתרון בכל עמלו

כל מה שעושה האדם בעולם - נקרא עמל. כמו שכתב שלמה המלך "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש" (קהלת א' ג'). ועל כן פירש רש"י שלא יתכן שיהיה יתרון כלשהוא בעמל שאינו של התורה. ועל כן ביאר 'אם בחקתי תלכו' - שתהיו עמלים בתורה. כי כל המעשים שיעמול האדם בעולם הזה - הם הכנה להשגת התורה בעולם הבא.

השגת הובמת הבריאה - ע"י האין

אדם יכול להגיע לדרגה שכזו רק אם יהיה בו השפלות וההכנעה הנדרשים.

"והחכמה מאין תמצא" (איוב כ"ח י"ב). מבאר רבינו, שהחכמה, שהיא המחשבה כח מ"ה, ואין כוח ביד האדם להשיגה לבד. וכל כוונת הבריאה היא להכיר את השי"ת "בראשית, בשביל התורה שנקראת ראשית, ובשביל ישראל שנקראו ראשית" (בר"א, ב').

דהיינו, ראשית המחשבה היא סוף המעשה - בסוף ששת אלפים שנים שיתברר כל הברורין, אז יתגלה אור התורה. ראשית המחשבה שהיתה בבריאת העולם היא: "השם אחד ושמו אחד" (זכריה י"ד ט').

זה הביאור בפסוק: "והחכמה" - דהיינו המחשבה העליונה - "מאין תמצא" - כאשר אדם עובד בשפלות שיודע שאינו יודע, שיודע שהוא 'אין' - רק מקיים את מצות ה' בכל דבר ודבר, אז החכמה 'תמצא'. שעל ידי עבודתו

טעם השמחה של כולם ברשב"י

א' ל"ג בעומר מפורש שהוא יום שמחה גדולה משום שזה הילולא דרשב"י, וצ"ל העניין בשלמא אלו שהם לומדים תורת הסוד, ממילא מובן שהם יש להם שמחה גדולה ביום זה, מחמת שאז נתגלה תורת הנסתר, אבל אנשים פשוטים שאינם לומדים תורת הסוד למה צריך להיות להם אחיזה ברשב"י יותר מאשר לכל התנאים והאמוראים.

ב' ומבואר מזה שהגילוי של סודות התורה הוא תועלת לכל אחד ואחד, ואין יהודי שאין לו עלייה ברשב"י, כמו שכתוב בבית אהרן מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו שייכות לרשב"י, ובהקדמה לליקוטי מוהר"ן כי לא תשכח מפי זרעו אותיות יוחאי כי ר' שמעון פועל שלא תשתכח תורה מישראל, ועדיין צ"ב מהו הגילוי המיוחד של ר' שמעון ששייך לכל ישראל, ועל ידי זה פועלים שלא תשתכח תורה.

ענין הדלקת המדורה לכבודו

ג' וכן צריך לבאר העניין מה שעושים לכבוד רשב"י מדורה גדולה, וכולם מפזזים ומרקדים סביב המדורה, מהו העניין של המדורה דווקא, ואיך מתבטא בזה כבודו של רשב"י, ולמה שמחים בזה יותר מאשר בסעודה או בבשר ויין. וכן באדרא זוטא כאשר מובא ההסתלקות של רשב"י, "כל ההוא יומא לא אפסיק אשא מן ביתא ולא הוה מאן דמטי לגביה

דלא יכילו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה, ואשא הוה להיט קמיה שמעו קלא עולו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון".

ד' והנראה לבאר דידוע שעל מת מדליקים נרות, ויש מנהג שמדליקים ה' נרות כמו בחב"ד ובעוד מקומות. וכן ציווה רבינו הקדוש מפארציווא להדליק עבורו ה' נרות, וסיבת הדבר הוא שכל נר הוא עבור אחד מחמשת חלקי הנשמה נרנח"י, וידוע שיש לצדיקים נחת רוח גדול מזה, וצדיקים מכירים טובה למי שמדליק נר בעבורם, וצ"ב העניין דבשלמא מי שלומד משניות או מתחזק בתפלה וכדו' אפשר להבין למה יש לצדיק עלייה ונחת רוח, אבל להדליק נר, לכאו' אם לא בבית הכנסת אין בזה שום עניין ועלייה למת, ויש בזה סודות נוראים וצדיקים יכלו על ידי הדלקת הנר לדעת עתידות כמו שידוע על האריז"ל ועוד צדיקים, וכמ"ש בקב הישר סימן צ"ו. וביאור הדברים משום שהנשמה היא רוחנית ועל כן אינה יכולה לשכון בעולם הזה השפל ומאידיך רצונה עז שלא להתנתק מזה העולם, ועל כן נמשכת אחרי הנר שהוא הדבר הכי רוחני בבריאה ושוכנת שם.

רשב"י מציל ממדורות חורבן הבית וגיהנם

ה' מדורה הוא גם לשון מדור - דירה כמ"ש בדניאל ה כ"א "ועם ערדיא מדורה", ובו מציינים את העניין שיש דירה לעליונים בתחתונים, ועל כן

לצדיק מדליקים מדורה לכבודו להראות שמחנתו על זה שהנשמה שלו שורה בעולם. ונ"ל עוד דשתי פעמים מוזכר בתנ"ך מדורה² "אגדיל המדורה", "מדרתה אש ועצים", ובשניהם מדבר על הגדלת הפורעניות לישראל, בחורבן הבית ובגיהנם, ומשתיהם ר' שמעון מציל את ישראל, מחורבן הבית כתוב בזהר שאצל צדיקים אין שום חורבן, וכן "שבספרא דא יפקון מן גלותא", ומגיהנם כתוב בגמ'³ "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", ועל כן מדליקים מדורה לכבודו של רשב"י, לציין את ההצלה משתי המדורות האלו בזכותו.

ו' וההצלה הוא לכל אחד ואחד כמשנ"ב: ואיך ר' שמעון פעל את הישועה הזאת, על ידי גילוי סודות התורה, שעל ידי זה מגלים איך שהשכינה חפצה במעשי התחתונים ואיך שכלל ישראל תמיד דבקים בשכינה, כאשר כל ספר הזהר מלא מזה, וכמו שנתגלו ביתר שאת בדור האחרון על ידי רבותינו תלמידי הבעל שם טוב זיע"א, וזה גם עניין המדורה שנתגלה על ידי זה דירת הקב"ה בעולמו, והגילויים האלו שייכים לכל אחד ואחד, ונותנים טל של תחייה שנוכל להמשיך לעבוד את ה', ובפרט בדור עקבתא דמשיחא אשר עלינו מוטלת העבודה הנשגבה מכל הדורות שהוא הבאת מלך המשיח בפועל ממש מתוך רחמים וחסדים גדולים במהרה בימינו אמן.

1. ל"ג בעומר תשפ"ג | 2. יחזקאל כד ט ישעיהו ל לג | 3. סוכה מ"ה ע"ב

יו"ל על ידי קרן זכר דוד' להפצת זכרו ומורשתו של רביה"ק מפארציווא בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א בראשות הרה"ג רבי מאיר רבינוביץ שליט"א

